VII 7

Pio, Invicto, Fælici Principi

JOHANNI POLONIÆ Regi,

Magno Duci *LITHUANIÆ*, &c.

Carmen Panegyricum;

Quo ſtupendæ illæ Victoriæ a Turcis reportatæ ordine recitantur.

———*Ultro ſe purpura ſupplex*
Obtulit, & ſolus meruit regnare rogatus. Claud.

BODLEIANA BIBLIOTHECA

Authore *GUILHELMO SMITHO*,
Anglo.

LONDINI:
Impenſis *Johannis Gellibrand*, Bibliopolæ
Londinenſis, 1679.

Pio, Invicto, Fælici Principi

JOHANNI POLONIÆ Regi

Carmen Panegyricum.

DIvûm pande fores, meritis altaria donis
Accumula, lauróq; tuos ſuccinge Penates,
Sarmata! Gentis adeſt decus immortale Polonæ,
Rex, Ductor, patriæq; Pater, qui major & ipſâ
Majeſtate Redux. Armis quæſita cruentis
Pax comes, ac niveos Victoria læta jugales
Mulcet, & auratos comitatur Gloria currus.
Haud ſecùs, infidi ſuperatâ Plebe Syphacis,
Et tándèm fractâ dubio Carthagine bello,
Scipio ſervatam remeavit Victor ad Urbem.
Plenus Jö, moviſſe caput jam viſus ab antro
a Viſtula, fœcundis crinem redimitus ariſtis:

---

a *Viſtula fluvius, in Moravia oritur, Poloniam permeat, Cracoviam, Varſaviam, Culmam rigat; Ad Gedanum* [Dantzick] *in mare Balticum funditur: A nonnullis Vandalis, & Vandalus, à Pomponio Melâ Viſula vocatur,* Lib. 3. hodiè *Weixel.*

Jam patuli reſonant campi, colléſq; propinqui
Plauſibus intonuêre novis; jam *b* Carpathus in-
Frondea proceris tollit faſtigia ſylvis. (gens
Cedite ſed digni tanto Ductore triumphi,
Cedite! Non teneros tam magni Principis annos,
Muſa, tibi tranſire licet. Fortiſſime Regum,
Ardua primævo tibi Mens, ac digna futuris
Fulgebat Sceptris, taciti quæ præſcia vulgi
Vota dabant, dum Tu brumali ſydere geſtis
Magnanimo comes ire Patri; contemnere nimbos
Arctoos, Scythicámq; nivem; tranſcurrere plantâ
Præpete Sarmaticos fines, Geticóq; peruſta
Rura gelu; Stantes calcare *c* Boryſthenis undas,
Aut *d* Tanain ſubitis Equitum tranſmittere
(turmis,
Ac Moſchos proſtrare truces; Aut frangere val-
(lum
Threicium; profugos aut debellare Gelonos.
Sic Leo, quùm terris Nox primam induxerit
(umbram,
Prorumpit tacitis Nato comitante latebris,

---

b *Carpathii montes Poloniam ab Hungariâ, Tranſilvaniâ & Moraviâ dividunt.*

c *Boryſthenes, vulgò* Neiper.

d *Tanais vulgò* Dona: *Fluvii Amazonum turmis olim celeberrimi; prior in Euxinum, alter in mare Balticum ad Rigam profluit.*

Cogit

Cogit quippè fames; ſedes prior Ipſe ferarum
Veſtigat Senior; cœptis generoſa paternis
Erigitur Proles, prædæq; ferocior inſtat.
Sed nec ſola tibi triſtis Bellona voluptas,
Aut fremitus ſpumantis equi: Fælicibus auſis
Doctrinæ ſuccreſcit amor. Tibi Gallia fuſas
Pandit opes, Latiæq; togæ monumenta Vetuſtas
Explicat, ac primos aperit grandæva Pelaſgos.
Nunc magni Ciceronis opus, nunc priſca revol-
Actæi dictata Senis, Nunc grande Maronis (vis
Carmen, & arguti celebrata volumina Flacci;
Smyrnæi nunc Vatis Epos; Nunc Orſa Menandri,
Plautinóſq; ſales. e Criſpus ſubrepta Catoni
Oſtendit ſua verba brevis; Tibi Livius offert
Romanos, Pænoſq; Duces, Tacitúſq; recludit
Conſilia, & dubias Regnantûm ponderat artes.
Mox Tibi Socraticas commendat Græcia chartas,
Et ſenſus, Epicure, tuos, Diíq; Platonis
Arcana, ac Samiæ veneranda ſilentia menſæ,
Innocuáſq; dapes, & quæ documenta Stagiræ
Ille Sophos Juveni ſcribit fælicia Regi.
* Sarmatiæ Genius duris Qui præſidet oris

---

e *Vetus Diſtichon apud Scaligerum in Catalect. attribuitur Ciceroni.*

Et verba antiqui multùm furate Catonis
Criſpe, Jugurthinæ Conditor Hiſtoriæ.

* *Tranſit Poeta ad Regis connubium.*

(Cui

(Cui ſtellata chlamys, Cui pleno Copia cornu)
Linquit Hyperboreas ſedes, ſubitóq; capeſſit
Gramineos Cypri ſaltus, Cytherëia regna:
Heic fovet æternos Cœli clementia flores;
Aſſurgunt patulis argentea Lilia labris,
Et teneræ ſine lege Roſæ; ſtat gloria veris
Tulipa, longinquas dudùm tranſmiſſa per undas,
Diſcolor, Aſſyrios vincit quæ murice ſuccos,
Ac medium candore diem: Junonia fulvas
Pandit *f* Caltha comas; mediis regnavit in hortis
Caltha potens, victo dum jura minantia Ponto
Sidonii poſuêre Duces; Quùm fata triumphos
Hannibalis vetuêre novos, ſpes exuit altas
Infælix, ſtupuitq; tuas, Carthago, ruinas;
Et Crocus, & variis naſcentia floſcula formis
Pubeſcunt, tantùm Zephyris contenta Colonis.
Talia per Siculos gradiens Proſerpina campos
Carpſerat, Inferno jam jam rapienda Marito.

---

f De Calthâ ſic Couleius noſter, Libro quarto de Plantis, cecinit.

Talem regna ferunt, quondàm fælicia, Caltham
Punicâ; Junonis tunc Roſa dicta fuit:
Olìm Hæc ſperavit reductis decorare triumphum,
Hannibaliſq; ipſas cingere fortè comas.
Aurea ſperavit Carthaginis eſſe Corona
Victricis, Mundi cùm foret Illa caput.

Heic

Heic viret umbrosum Nemus, & venerabile cunctis
Numen ineſt ſoliis, humilíq; triumphat in herbâ
Majeſtas Superûm. Frondentia brachia Laurus
Lauro jungit amans; Myrto dant oſculaMyrtus,
Et nova curvatæ nutant in fœdera Palmæ.
His ſuper & volucres tenui diſcrimine vocis
Emittunt varios Paphiâ ſub Judice cantus;
Aeternúmq; gemens viduati fœdera lecti
Turtur, & indulgens nocturæ Paſſer Amicæ
Inſiliunt ramis; gelidi nec Phaſydos Ales
Hos lucos habitare negat, nec Thracia Pellex
Ceſſat fata domi tremulis plorare querelis.
Aurea formoſæ fulgent procùl Atria Divæ;
Atria gemmatis centum ſuffulta columnis.
Heic habitant Iræ faciles, & gratus Amantûm
Pallor, & audaci diſcincta Licentia greſſu,
Jucundíq; metus volitant, furtiſq; voluptas
Feſſa novis; Aegrum foribus robuſtior Ætas
Excludit Senium, totóq; abſiſtere luco
Torva jubet: paſſim Pueri, gens mitis Amorum,
Ore pares, cultúq; pares per mollia ludunt
Gramina: Pars nervos tendunt, Pars ſpicula tentant,
Quæ liquidi variâ tinxêrunt fontis in undâ.
Miratur Genius radios vibrantia lucis
Limina; jamq; alacer, paſſúq; citatior intrat.
Fortè Venus pulchros ſolio ſublimis eburnô

Fin.

Fingebat crines; Pictis in veſtibus *g* Horæ,
Nudæ humeros, tumidæ mammas, nivéæq; la-
certos,
Aſtabant famulæ: Roſeas Hæc, Altera flavas,
Altera pampineas, oleas gerit Illa corollas;
Aſtabátq; triplex ſociali Gratia nexu,
Implent Poma manus, circundat tempora Myrtus,
Unanimeſq; tenet mentes Concordia nullo
Diſſolvenda die. Genius tùm Numen adorans
Talibus affatur, nec abeſt Facundia dictis.
Hos thalamos, Regina, tuos Ego Nuncius intro,
Divorum juſſu gelidis demiſſus ab arvis,
Quæ tardo rigat amne *h* Tyras, Quæ permeat
ingens
Viſtula, Quæ Tanais, liquidiq; Boryſthenis unda
Radit, & adjunctis ponit diſtermina Regnis.
Illecebris Tu, Diva, foves ſpelæa ferarum,
Frondiferáſq; domos avium, piſcoſáq; vaſti

---

g Horæ, ceu quatuor anni tempora, Veneris pedißequæ, veſtis, ſpicis, uvis, oleis ab Antiquis ornabantur; Charites verò poma geſtantes, nexis invicèm manibus, pingebantur.

h Ovidius Elegiâ decimâ lib. 4. de Ponto. Ad Pedon. Albinovanum de Scythicis fluminibus canit.

Parthenioſq; rapax, & volvens ſaxa Cynapes
Labitur, & nullo tardior amne Tyras.

Tyras, hodiè Neiſter, *propè Leopolin oritur, juxta Caminiec fluit, tandèm in Euxinum cadit.*

Stag-

Stagna Maris, blandáſq. hominum per pectora (flammas
Incutis, ac renovas labentia ſæcula; Lætum
Te ſine nec quicquam dias in luminis oras
Exoritur. Paulùm Juvenis Sobieſchius ille
(Quem Pater omnipotens laſſis ſuccurrere rebus
Deſtinat,& Scythicæ contundere cornua Lunæ)
Suſpendat Mavortis opus, Numénq; Dionés
Sentiat: Ac tandèm caſtæ pudibunda Mariæ
Radvillæ Paphiis molleſcant corda ſagittis:
Ac Hymen, imponens generoſæ flammea ſponſæ,
Attollat Sacras Arctoa per atria tædas.
Dixerat, & juſtis aſſenſit Pronuba votis
Cypria: Tùm celeres Cygnos, famuláſq; Colum-(bas
Poſcit, & Arctoi petiit confinia Mundi,
Sarmatico ſubjecta jugo: Per candida baccæ
Colla nitent, Peplúmq; fluens, ac Palla roſetis
Pingitur; Ardentes, Vulcania Munera, gemmæ
Præcingunt frontem; Cæſtus ſub pectore flagrat
Flexilis, & redolent plantarum vincula Myrrham.
Frugum magna parens Tellus, & Pontus, & Aër
Adventu tumuêre Deæ, cultúſq; ſeneſcens
Induerat Natura novos; Jam mitior Arctos
Ferveſcit, lenéſq; ſuas jam negligit Iras
Scorpios; Aërei per inania nubila tractus
Plebs pennata calet, gelidiſq; accenditur undis
Piſcis, & obſcuris blandâ cum Tygride luſtris

Pardus

Pardus mollis amat. Platanus genialis opacas
Latè ſpargit opes; pacato littore Myrtus
Plaudit ovans; Summo Quercus dilecta Tonanti
Hyblæo ſudore madet; Laureta triumphant;
Aſtringunt Hederæ proceras fortiùs Ornos,
Et Vitis charam complectitur arctiùs Ulmum.
Euxini jam ſtagna freti, celebratáq; Peuces
Littora, Quæ Myneis olim bene cognita Nautis,
Idaliâ ſuperata rotâ: Jam mœnia *i* Vilnæ
Apparent; totus cùm circumfuſus Amorum
Stringit tela chorus. Cœpit jucundior äer
k Radvilli luſtrare domos: Opobalſama ſpirant
Afflatu propiore Deæ: Tum cardine verſo
Sponte fores, Aulæq; ſacri patuêre receſſus.
Heic *l* Maria lubens ſanctas Heroidas ævi
Æmula miratur veteris, monumentáq, diſcit
Priſca pudicitiæ; Aut fruitur ſermone Parentis,
Nec ſatiata, ſuæ. Qualis Cornelia mores
m Æmiliæ, Qualiſq; tuos, pia Martia, ſenſus
Porcia caſta bibit. Nunc hæret in ore Puellæ,

---

i *Lituaniæ Metropolis.*

k *Antiqua, & illuſtriſſima Principum Radvilliorum Familia in Lithuaniâ eſt celeberrima, potentiſſimaq;.* l *Ludoviſia Maria Regina Poloniæ, Principis Radvilii ſoror.*

m *Æmilia Scipionis Africani, & Martia M. Catonis uxor, Corneliæ, & Porciæ matres.*

Nunc

Nunc Matris ſtupefacta Venus. Sic lumine ſurgit
Creſcenti, fulget pleno ſic Cynthia vultu.
Sic geminæ ſub manê Roſæ, cùm cornua Tauri
Phœbus init, rutilo per læta novalia cultu
Arrident; Hæc vere novo, pluviiſq; ſuperbas
Diffundit matura comas; latet Illa tumenti
Cortice, mox almi patrio ſpiramine ſolis
Purpureos aperire ſinus, crinéſq; rubentes
Pandere feſtinat. Tandèm ſic Cypria fatur.
Salve ſidereæ Proles Auguſta Parentis!
Hymen adeſt, ſonuêre lyræ: Formoſa parantur
Quæ tibi virgo faces? Juvenis Sobieſchius ignes
Hauriet ille tuos, facilémq; fovebit amorem.
Nec metuas mutare Lares; Tibi Conjuge in iſto
Gradivum, diámq; feres pro dote Minervam.
O magno ſocianda Duci, parituráq; Reges
Nympha novos! teneros cur tingit purpura vul-
Per niveas ſuffuſa genas? Nimis anxia res eſt (tus
Virginitas: Socii neſcis concordia lecti
Gaudia. Jam riſus noſtros, ac munia matris
Scire juvet: Tibi Rhenus atrox, Tibi turbidus
Applaudet: Victus ſubmiſſa Boſphorus undâ (Iſter
Te tremet, ac mediis ibis Regina Polonis.
Finierat; monitíſq; animi ceſſêre Puellæ
Divorum: Illa oculos tandèm pudibunda decoros
Sublevat, ac caſtos jam neſcia concipit ignes,
Nutrit & inſolitas tenero ſub pectore flammas.
Mater, Jö, Pueri clamant, ſpolia ampla reportas
Ma-

Mater, Jö, clamant ; nitidus qua Viſtula lætos
Lambit agros, placidúſq; antiquas alluit *n* arces,
Crace, tuas, flectamus iter! Mox lucida ſurgunt
Templa tholis, tollúntq; altas ad ſidera turres.
Jam Sobieſchiaci ſubeunt penetralia tecti ;
Heroum ſimulachra legunt, depictáq; paſſim
Ora Ducum. Fregit pugnaces Ille Boruſſos
Bellicus ; Alter ovans victrici fulmine Turcas
Straverat ; Hic, frontem pacali vinctus Olivâ,
Mitia magnanimis præſcripſit jura Polonis.
Tùm ſic orſa Venus. Magni clariſſima Patris
Progenies, Quem Sceptra manent, Quem fæta triumphis
Gloria; Te propter Cyprúmq; Paphónq; reliqui
Diva libens. Ferimus geniales pronuba tædas
Ipſa, Puérq; meus. Quid gaudia, lente, moraris?
Nunc Cytherea vocat, nunc Te Reſpublica poſcit
Pignora, Quæ patrii flectent moderamina Regni.
Hoc Populi pia vota velint. Radvillia dudùm
Imperiis Maria meis in vultibus errat
Tota tuis, vigiliq; trahit ſuſpiria curâ.
Nec poterit (mihi crede) ſacrum meruiſſe Cubile
Dignior ulla tuum. Tantæ ſi virginis ortus

---

n *Cracovia, Poloniæ metropolis, à Crato Rege circà annum Chriſti 700. condita.*

Re-

Reſpicitur; longo Proavûm generoſa refulget
Stemmate Nobilitas; at ſtemmate clarior omni
Lucet in ore pudor: Fulvæ ſi gloria gazæ
Quæritur, En! Plenos decorat fortuna Penates,
Et cenſus ſuperans Pietas: Si gratia formæ
Poſcitur; Æthereæ mutet cùm virginis artus
Jupiter, Hæc mediis radiaret pulchrior aſtris.
Sic Dea. Tu, Princeps aperis penetrabile telis
Pectus, & effuſæ laxas præcordia flammæ:
Et ſordent jam pacis opus, belliq; tumultus;
Nec venator equus tibi cura, nec antra ferarum,
Latratórve canis: Soli largiris amori
Omnia; ſuſpenſóſq; putas procedere ſoles
Nocturnáſq; hærere rotas, dùm pronubus Hymen
Tardior Auguſtæ differt ſolennia tædæ.
Sed tandèm venit alma dies, roſeóq; triumphans
Progreditur lux grata polo; nec nubila cœlum,
Nec terras caligo tegit; diſperſerat omnes
Nàm Pater æthereus tenebras, quò clarior orbem
Virgineus colluſtret apex, Soliſq; laceſſat
Lumina. Tùm ſubitò gens advolat omnis Amorum,
Conjugii præſaga novi; mox gaudia magno
Teſtatur plauſu; liquido tùm nectare limen
Irrigat, & medio fragrantia cinnama templo,
Eóaſq; adolet lucos, ac miſſa Sabæis
Thura jugis: Caſtáq; indutus veſte Sacerdos

Con-

Conjungit faciles æterno fœdere dextras.
Jam Puer Idalius saturatas murice vestes
Ponit ovans: Quæ dives Arabs, Quæ vellera mit-
Seres sternit Hymen: Geniali Gratia lecto (tunt
Assidet, & placido fœlix Concordia vultu
Arridet; Thalami secreta cubilia servat
Intemerata Fides. Venturi præscia fati
Juno venit, firmatq; suis connubia dictis.
Fœlices ambo! fausto sub sidere nati,
Fausto conjuncti! Nullis labefacta querelis
Servabit multos Concordia læta per annos
Conjugium; vestras etiàm post funera mentes
Longùm junget Amor. Melior Respublica cres-
Proventu ditata novo. Tu, Vistula, canum (cet
Attolles caput, & spumantia tempora musco
Deterges, liquidísq; salax lætaberis antris.
Ipsa Parens rerum totos renovata per artus
Gestiet; ac currus maturior exeret ortu
Phœbus, & occiduis decumbet serior undis.
Succrescet fœcunda domus, magníq; nepotes
Assurgent, Qui bella Patris, Qui sceptra capes-
(sent,
Sauromatûmq; novis cumulabunt templa tro-
(phœis.

Jam Sol hyberno volvebat tramite currum,
Brumáq; Carpathias foliis orbaverat umbras,
Cùm Sceptri Casimirus onus, Regniq; gravamen
Exuit infœlix, ac tandem se sibi prudens

Vin-

Vindicat. Angliacas ſico Ina relinquit habenas:
Et ſic Teutonici *Carolus* moderamina Regni,
Alteriúſq; orbis Faſces, & Gentis Iberæ
Deponit Regale decus: Sic maximus Ille
Terrarum *p* Dominus Romani inſignia Mundi
Excutit, Auguſtúſq; manu victrice Colonus
Dalmatiæ patrios diſcit proſcindere ſulcos.
Magnates viduæ ſpes ambitioſa Coronæ
Inflavit multos, vacuóſq; eluſit hiatus,
Dùm *q* Michael Solium, & munus Regale capeſ-
Quæ ſibi concordi conceſſerat ore Senatus. (ſit,
Seditio hinc, cædéſq; oritur. Doroſenchius atrox
Se cito Sarmaticâ totum ſubduxit ab aulâ. (mat
Coſſachioſq; truces (Quorum Dux extitit) ar-
In Patriam, Patriæq; caput Fortiſſime Princeps,
Tu trepidi columen Sceptri, Magnuſq; Magiſter
Militiæ, Tu non ſævo decernere ferro
Dignaris, ſolo profugum terrore coerces
Nominis, & læſo cogis diſcedere Regno.
Coſſachiæ cecidêre minæ: Doroſenchius ipſe
Pœnituit fidiſſe ſibi; Mens conſcia diri
Criminis æternum fovit ſub pectore vulnus.

---

o *Ina Angliæ Rex circánnum 727. coronam depoſuit.*
p *Imp. Diocleſianus.*
q *Michael viſnoviſchius electus, anno 1667.*

Quò fugeret, vel quid faceret miſer, anxius hæſit.
Sed famæ male-ſana ſitis, Patriæq; Coronæ
Ambitus ingentem Turcarum traxit in Urbem;
Et totus ſpirans vindictam, barbara Thracum
Impius in patrios animavit tela Penates.
r Jámq; Jovis magni medio circumflua ponto
Inſula Threiciis tandèm malè ceſſerat armis;
s Achmetéſq; ſagax ſubitos extinxerat ignes,
Quos Byzantinâ rabies accenderat Urbe
Militis, Odryſii minitantis fata Tiranni.
Ille rebellandi cauſas abolere futuras
Providus, & Domini fines diſtendere Sceptri
Achmetes meditatur opus, molimine vaſto,
Nil Veneto inferius; longè ſucceſſibus impar.
Acciti veniunt Populi, qui flumina tranant
Euphratæ, pictis olim gens nota Pharetris,
Quiq; colunt flavas Hermi rutilantis arenas,
Iliacúmq; latus, veterum memorabile claris
Heroum buſtis, magis at memorabile Muſis.
Squalida diſperſas circumvocat Africa vires,
Quas Syrtes cingunt Lybicæ, quas Nilus inundat,
Quáſq; tegunt priſcis regnata mapalia Pœnis.

---

r *Candia, olim Creta, a Turcis capta, anno 1669.*

ſ *Achmet le Grand Vizier. In Polonos movet, anno 1670; Turcæ Caminiacum, & ferè totam Ukranium (Anglicè the Marches) poſſident.*

Præ-

Præterea infælix accedit Græcia turmis;
Græcia Perſarum domitrix, ac optima quondàm
Formatrix morum, Româq; potentior ipſâ
Ingeniis, rapidóq; diſertæ fulmine Linguæ;
Solo Marte minor. Quêis te diſcordia merſit
Relligioſa malis? veteris veſtigia famæ
Nec reſtant: victrix deſertas opprimit Urbes
Barbaries, rari tibi ſola per arva coloni,
Nec tibi pampineæ conſurgunt collibus Umbræ.
Irrumpunt etiàm Scythico de fine [t] Geloni,
Succincti pannis, & crudo vellere Pubes;
Mos quibus antiquus turmatim, fœdere facto,
Sarmaticos ſubitis populari incurſibus agros,
Caſtráq; Threicîûm ſociis augere catervis.
Jam miſeras ardere caſas, campóſq; furori
Expoſitos latè videas: Volhynnia fumat,
Et donis flavæ ditata Podolia Divæ
Ludibrio eſt, prædæq; Schythis; ægréq; tuetur
Aggere ſe mediis munita Leopolis armis.
Jámq; Tyras, Tanaiſq;, rubent; jam Sanguine ſuſo
Cæſorum gelidæ tepuêre Boryſthenis undæ;
Et pater attonitis etiamnùm Viſtula ripis
Frigida Cimmerii prorepit in oſtia ponti.
Non Pandioniæ ſic contremuiſtis Athenæ,
Quùm ferus iratam Medus tranſcenderat Hellen.
Non ſic obſtupuit Latium, quùm fregerat Alpes

t *Geloni, hodie Tartari.*

Hannibal, & triſtes undabant ſanguine Cannæ,
Totáq. fumabat Fœnis Oenotria flammis.
Magnatum riguére manus; & mentis, & omnis
Conſilii melioris inops Rex ipſe periclis
Cedit, & infælix accenſas aſpicit Urbes.
Tu, Ductor, tantis obſtas horrentibus armis
Intrepidus, mediâq; affers ſub morte Polonis
Præſidium, robúrq; tuis. Tu priſtina ſortis
Jura focis, ariſq; Deos, Campiſq; Colonos
Reddis, & attriti reparas diſpendia Regni.
Sic perſonato ſqualìet cùm Fabula luctu,
Et caput innocuum jam jam ruitura procella
Sæva premit, Deus, ecce, Deus delapſus ab alto
Cernitur, & mæſtæ mutat ſpectacula Scenæ.

Relligio & Pietas comites, fortiſſime Ductor,
Acceſſêre Tibi; mox Te cœleſtibus armis
Munivere Deæ. Pietas circumligat arctam
Loricam, & gladium gemmis, auróq; rigentem.
Nec non Relligio, Mater venerabilis, aptat
Sarranas ſaguli flammas, & verticis ignes.
O divinarum meritò Par mite ſororum!
Quêis ſine Nobilitatis honos, Reverentia Cleri,
Et Plebes malè ſana ruit, ſubitóq; labaſcit
Non duraturi Majeſtas publica Regni.

Tùm Superûm monitis Aemi Mavortia cano
Deſcendit Bellona jugo; cui fibula ſtringit
Purpureum radioſa ſinum, nudíq; lacerti
Audaces retegunt mammas, mixtúſq; pudore

Bel-

Bellicus auratâ lucet ſub caſſide terror.
Haud ſecùs ac mitis victricia ſigna ſecuta eſt
Scipiadæ, aut olim duri tentoria Pœni.
Hæc Zephyro genitore ſatos, lituiſq; frementes,
Ac hilares clangore tubæ, deducit ab altis
Cornipides ſtabulis; Tyrios tùm ſedula cultus,
Auratis addit phaleris, tractátq; comantes
Ipſa jubas, rigidíſq; docet miteſcere frænis.
Jámq; ſuas, ſociáſq; ciet Mavortia Gentes
Sarmatia: Intonſo gaudentes crine Boruſſi,
Et Litavi venere truces: Gens utraq; priſcos
Cimmerios teſtatur Avos; Qui cædibus olim
Implevere vagis orbem, totiéſq; ſubactos
Fregêrunt Latios, occiſo Conſule, Faſces.
Nunc Tibi Sarmatici conjuncta potentia Regni,
Et rerum commiſſus apex: Nunc alite dextro
Caſtra moves. Capiunt leges, ac juſſa Phalanges
Intrepidæ; properántq; alacres hoſtilia caſtra
Frangere, & obſtantes paſſim proſternere Turcos.
Hos inter cuneos, præclari ſyderis inſtar,
Emicuit Ductor, ſociúmq; hortatibus agmen
Incitat, ac rapidis fertur ſuper aggere plantis
Primus, & á ſpreti ſummo munimine [u] Valli
Deſilit, & Turcos magnis exterruit auſis.

---

u *Pugna inter Polonos & Turcos prope Chozim anno 1673. Novembris nono: In caſtris Turcicis pugnatum eſt: victi Turci fuêrunt, Quorum ferè 30000 occiſi.*

Macte bonis, Princeps, avibus! Non gratia Cœli
Deſtituat Cœlo genitum; nec deſerat Æther,
Quem patriæ pius urget amor, laudíſq; cupido.
Nec minùs interea Thraces, rapidíq; Geloni
Accelerant ſtratos armis defendere muros.
Sarmata nec dubitat Miles (præſentia tanti
Extimulat Ducis) Æmonium convellere Vallum,
Turcarúmq; globos, mediáſq; irrumpere turmas.
Crebreſcit caſtris ſævus magìs ac magìs horror;
Et gladij lethale rubent: Ferit æthera clamor
Pugnantûm Juvenum, ac crudo ſub Marte caden-
(tum.
Et Bombardarum fragor æreus incutit auras,
Armorúmq; ſonus vicini clauſtra Cochimi
Celſa quatit. Cœli non alta Ceraunia telis
Percita, nec raucis tantùm gemit unda ſub Euris.
Omnia ſulphureus convolvit noctis amictu
Fumus. & æthereos bellantibus abſtulit Ignes.
Sed validæ micuêre manus; ſternuntq; caduntq;
Vulnera vulneribus redimunt; fundúntq; ruúntq;
Nùnc plumbo, nùnc enſe truces; infractaq; bello
Pectora, magnanimiq; Duces, animæq; capaces
Mortis, & æternæ captantes præmia famæ
Egregii cecidêre viri. Quis funera verbis
Tot paribus reſonare queat? Bellona pererrat
Agmina, lymphatáſq; agit in certamina mentes.
Creſcit opus ferri: Læta hos victoria vultu
Arridens acuit; ſpes hos projecta ſalutis,

Ac

Ac animat fortuna minax. Quibus æquior armis
Accedat, tanta dubitat Caligine Mavors.
Intereà mediis caſtris Sobieſchius Heros,
Nil caſûs, lethive memor, ſe fundit in actus
Innumeros, vigili dùm proſpicit omnia curâ,
Et peragit tragicæ ſurialia munia ſcenæ.
Extemplo per mille viros, per tela, per enſes
Hoſtiles, ſtratóſq; artus, per funera, glandes
Fulmineas, turmaſq; infauſto Marte cruentas
Latum pandit iter. Sic miſſi carcere venti
Unanimes freta cæca ferunt. Sic igne triſulco
Jupiter attonitas iratus concutit Alpes.
Nec mora; lethali jam pectora comminùs ictu
Perſorat Aemonii Ductoris: volvitur arvis
Sanguineis Soliman: Immani vulnere vita
Effugit, & merito clauduntur lumina letho.
Jámq; infælicis ceſſit fiducia belli
Threiciis: non ulterior Ductore perempto
Pugna fuit, pavidi fugiunt, monteſq; capeſſunt.
Sed rupes, ac amne Tyras, ac clauſtra tenebant
Caſtrorum miſeros; ac formidandus in armis
Sarmaticus premit, & ſtrictis mucronibus inſtat;
Nec ſpoliare velit, prædæve advertere mentem,
Aut trepidis veniam victis dare; vindice ferro
Ardet atrox miles patrias abolere ruinas.
Sanguine ſaxa rubent, truncataq; membra vi-
(rorum,
Confoſſóſq; Duces, & inania corpora flumen

Vindicibus involvit aquis, & ſtragis acervo
Aſſurgunt valles, fædataq; jugera creſcunt
Cædibus,& latos attollunt funera campos.
Nigrantes volitant Manes, animæq; recentes
Infeſtant Stygios rivos, pigrámq; paludem,
Dùm fremit infernæ Sulcator ſquallidus undæ.
En rerum, fatiq; vices! en aſpice caſus
Incertos belli! Facinus nunc ſanguine multo
Expiat, & jugulos ultori præbuit enſi
Thracius; & fæde flectit veſtigia retrò
Degener, abjectis fugiens inglorius armis
Huſſanus Ductor. Quantùm mutatus ab illo,
Qui ſibi promiſit victos domuiſſe Polonos,
Qui modò ſtipatus turmis, tot terruit Urbes,
Et totos fluvios galeis victricibus hauſit!
w En loca Threiciis olim malè fauſta Tyrannis!
Hæc Pater ille tuus, Rector fortiſſime, fregit
Odryſias vires, contuſáq; cornua Lunæ;
Dùm ferus, exutus caſtris, elabitur amens,
Oſmannus; verſáſq; acies, ſtragemq; ſuorum
Plorat, & infandi damnans primordia belli,
Biſtoniis caput abdit agris. Sed providus Heros,
Turcarum domitor, ſcitæ ſi pondere mentis,
Egiſſet, vel Marte nihil, protendere famam

---

w *Anno* 1621. *Non. Septemb. hoc loco Oſmannus Turcarum Imp. à Polonis victus.*

Suffi-

Sufficeret magni virtus Mavortia Nati.
Tu, mundi communis amor, Tu, maxima gentis
Gloria, ſucceſſus Patriis ſucceſſibus addis,
O Dux, antiquo non conceſſure Camillo,
Nec Fabiis, Pauliſve minor, Libyæve tremendis
Scipiadis! Clari circum tua tempora laurus
x Hunniadæ, & ſortis revireſcunt Serta y Georgî:
Iſtorúmque animæ (Samiis nunc credimus orſis)
Heroum ſacros gaudent habitare receſſus
Cordis, & invictis agitant tua pectora flammis.
Eheu, humanæ ſors incertiſſima vitæ!
z Rex Michael, ægros refovens ſub mente dolores,
Succumbit fatis. Solio te ſævior auſert,
Rex miſerande, dies; Tandem ac, cùm læta veniret,
Invidit fortuna tibi, nè capta videres
Signa, Ducis reditus, inſperatóſq; triumphos.
Confeſtim Scythiæ magnas vaga fama per urbes,
Nuncia jam veri, volitat, Procereſq; Polonos
Feſtinare jubet: mox Patres, maxime Ductor,
Convèniunt, ac a te Regem de more ſalutant,

---

x *Johannes Huniades Dux Hungarus.*

y *Georgius Caſtriot, vulgò Scanderbeg, Turcarum terror.*

z *Michael Poloniæ Rex moritur, Novemb.* 10. 1673.

a *Johannes creatus Rex Poloniæ, May* 23. 1674. *ætat. ſuæ* 51. *Vivat, Vincat.*

Et

Et ſacra ſervati toties inſignia Regni
Imponunt. Priſcâ fælices lege Poloni!
Nec Puer imbellis, nec avito degener Hæres
Sanguine, nec culto mollis Muliercula lecto
Progrediens veſtram poſſit temerare Coronam,
Et Sceptri Regale decus: Regit ille feroces
Frænator Litavos, bellatoreſq; Polonos,
Quem virtus generoſa levat, quem numina Di-
(vûm,
Providáq; unanimi ſanxêrunt jura Senatûs.
Intereá Jovis admonitu Cyllenius altas
Deſeruit ſedes, celeriq, per æthera pennâ
Devenit Elyſios campos, umbráſq; beatas,
Florea Quas vitreis Lethe circumligat ulnis,
Evocat. Extemplò, lucis egreſſus opacis,
Muſarum accelerat chorus. Hic Latialis Home-
It medius; caſto divina modeſtia vultu (rus
Lucet, & intactis cinguntur tempora vittis:
Huic Varus, Gallúſq;, huic doctus Horatius hæ-
(ret;
Et lætus Scythicos, tu Naſo, reviſere campos
Feſtinas, charo greſſus comitante Tibullo;
Statius, & Silî lauro frondente ſecures
Velatæ, Auſoniúq; gravis, ſanctiq; Boethî
Procedunt Faſces. Illi decorare triumphos
Sauromatûm properant, expectatúmq; ſacrato
Carmine concelebrare diem. Ferventia cernas
Atria: Puniceo Rex ipſe ſuperbus in oſtro
Ful-

Fulgebat: Lautis videas diſcumbere menſis
Conſcriptos Patres, & Nobilitatis avitæ,
Nomina magna, viros: Famulíſq; ex ordine tur-
(mis
Ipſa ſinus ſuccincta Ceres, Bacchúſq; miniſtrant.
Statius intereà, vittas, veſtémq; nivalem
Indutus, pulſare chelyn poſt pocula cœpit.
Alta latebroſi conſurgit ad aſtra ſuperbus
Montis apex, cujus celſo ſub vertice nubes
Subſidunt tenues, denſiſq; tonitrua nimbis
Inferiora boant; heic cani *b* Regia ſedes
Temporis, intactas ſuperat quæ luce pruinas,
Ac vincit niveo ridentia lilia cultu.
Stat foribus Natura parens; huic cruda ſenectus,
Non effæta, Deæ; roſeum veneranda pererrat
Canicies complexa caput; longæva venuſtas
Corporis aſſurgit; Majeſtas aurea frontis
Sollicitis ſulcata notis, oculíq; madentes
Natorum caſus, miſerandáq; funera deflent.
Stat Pietas, placidóq; Soror Clementia vultu;
Stat ſincera fides, terráſq; Aſtræa nocentes
Proſpiciens, tardáq; minax Rhamnuſia dextrâ.
Intùs & Armorum veterum cumulantur acervi:
Conti, falx, pharetræ, geſa, eſſeda, pila, ſariſſæ.
Ipſe Chronos, ſolióq; rudi, tacitáq; verendus

---

b *Fanum Temporis.*

In-

Ingluvie apparet; pennis nigrantibus alæ
Quatuor umbrabant humeros, incanáq; barba
Exhauſtum ſpiſſâ pectus velaverat umbrâ
Dextera ſerpentem, Qui devorat ultima caudæ
Incurvæ, ſtrictámq; manus tenet altera falcem.
Cernuntur Tabulæ, cernuntur & undiq; muris
Elogia Heroum; Mundíq; recentis imago
Pingitur. At nondùm Byzantia littora pontus
Et Chalcedonios medius diſterminat agros:
Nec Siculos fines, Sardoáve rura revulſæ
Oenotriæ ſcindit ſpumanti cuſpide Nereus:
Non anguſta tument Pœni divortia Regni;
Nec venti junctam, vel fortior æſtus arenam
Celtarum, Britonúmq; ſecant: Nec pervia Nautæ
Nereis abruptas undis interluit oras.

Heic latis Babilonos agris effuſa Juventus,
Et tenerâ cum prole Nurus ſub tegmine plauſtri
Urget iter; Euróq; ferox deſcendit *c* Odinus;
Haſtam dextra quatit, veterum geſtamen Avorũ
Aſarum, invictum corpus tegit invia telis
Lorica, & rutilo laxæ ſub tegmine braccæ:
Scutum læva gerit, candeſcentéſq; coruſcus
Vibrabat pennas tremulo nutamine conus.
His ſuper & *d* Freigæ manibus contexta decoris

---

c *Odinus, aut Wodenus, à Septentrionalibus pro Deo habitus.*

d *Freiga, vel Frigga, uxor fuit Wodeni.*

Ir-

Irradiat Regale chlamys, quam baltheus ambit
Diſcolor, & torto complectitur ilia morſu;
Appendit Regum dominator Acinacis, Ille
Aſper Hyperboreis gemmis, & ſquallidus auro
Cimmerio. Litavis verno ſic tempore ſylvis
Rex apium, ac alacer ſtreperis Exercitus alis
Deſeruêre Lares patrios; hinc, agmine facto,
Cerea longinquis poſuêre cubilia fagis.
e Parte aliâ mergit flammantia lumina ponto
Phœbus, & irriguos cœlo Latonia currus
Promovet, ac placidis roſeus ſopor involat alis,
Millia tranquillo referens inſomnia mundo:
Quùm miſer Æſonides, mediciſq; Æëtias herbis,
Tramite diverſo, varióq; ſatellite ducti,
(Huic Venus, aſt illi Junonis Nuncia rectrix)
Perveniunt lucos, Divæq; triformis ad aras.
Effugit extemplò Venus, & Thaumantia Proles,
Reginæq; ibat nondùm ſperatus Jaſon
Obvius: At tacitis Noctis nemoríſq; tenebris
Obſtupuit virgo: Serâ ceu nocte viator
Horret, & aſpectu larvatæ obmutuit umbræ.
Hanc, ſimùl ut vidit, trepidantem Theſſalus He-
Affatur ſupplex. Et, Tu lætabere noſtrâ (ros
Morte? decet tales tanta inclementia vultus?
Tu potiùs miſereſce viris, Qui remige primi
Strinximus audaci ſalſum, Qui debile Sceptrum

---

e *Jaſonis & Medeæ fabula.*

Lapſáq; Caucaſei ſuſtinus pondera Regni.
His cœptis, Regina, fave! Da, Virgo, Draconem
(Tu quià ſola potes) Patrióſq; evadere Tauros.
Te Pubes Argoa rogat, periturus Jaſon,
Et tota ad niveas procumbit Græcia plantas.
Obteſtor curvo rutilantia ſydera cœlo,
Et Superos, Imóſq; Deos Non gratia tanti
Exciderit nobis meriti. Tùm talia virgo.
Sum fato commota tuo; cape munera noſtra:
Sis memor, oro, mei! Sic fata profugit in Urbem,
Ultima virgineis affigens oſcula vittis.
Puniceo tandèm Phœbus procedit ab ortu:
Irrumpit campos, & ſe Dux fervidus infert
In Tauros; cogitq; illos immane minantes (ſtri.
Ferre jugum, ſpargitq; etiammùm ſemina Mon-
Martius exoritur clangor; paritérq; creatur,
Armatúrq; phalanx: Citò Theſſalus unguine
(tinctam
Cantato galeam medios contorquet in hoſtes.
Nec Mora; Sanguineis volitant in prælia dextris
Mutua Terrigenæ. Sævi ſic comminùs Urſi
Inſurgunt, aut fulminei ſic dentibus Apri.
Enthea crudeſcit civile per agmina bellum,
Implicitíq; cadunt fraterno vulnere Fratres.
Nox ruit, & nigros terris imponit amictus:
Æmonius Ductor fidâ cum Colchide ſylvam
Intrabat, rutilis ubì Serpens ignea criſtis
Fulgura, & æternas vibrans è lumine flammas,

Al-

Altricem blandâ poſcebat pabula linguâ:
Illa ſed adverſo ſuctantia lumina cantu
Obruit; effuſos ſubitus ſopor occupat artus.
Corripiunt mœſtis fulgentia tergora ramis,
Phrixeæ monumenta fugæ, refugaſq; perumbras
Præcipites egêre gradus: Jamq; oſtia magni
Phaſidos, & liquidi micuêrunt vellere campi.
Argoi ſtupuêre Duces; mòx aurea mittit
Terga priùs victor, pulchrâ tùm conjuge puppim
Inſilit. Urbs fremit; ac trepidi volat immemor
Jam pater, Æëtes. Raptos ſic præpete curſu (ævi,
Inſequitur catulos nemoroſa per avia Tygris.
Stat Mater, ſtat parva ſoror, ſtant rupe Puellæ
Æquales: Clamant nequicquàm voce ſuprema,
Medeam! Te mollis Hymen, Te Regia Juno,
Te nova laſcivi rapiunt per cærula venti,
Et tandèm Æmathiis impellunt carbaſa terris.
f Heic Romanus Eques Geticâ projectus arenâ
Exul fata trahit: Paphlis abſcondita lucis
Flet Venus; infracto luget Puer improbus arcu:
Pierides ſolvêre comas; obmutuit amens

---

f P. Ovidius Naſo, Eques Romanus, in regionibus Sarmaticis mortuus, & ſepultus eſt; Iſto Epitaphio:

Hèic ſitus eſt vates, Quem Divi Cæſaris ira
Auguſti Latiâ cedere juſſit humo.
Sæpè miſer voluit patriis occumbere terris.
Heu fruſtrà! Hunc illi fata dedêre locum.

Dam-

Damnatis Elegia modis. Ille atria Romæ
Amissæ gemit; &, rapto velut Attica nido
Aut moriturus olor, divino pectore fundit
Tàm mœstum quàm dulce melos. Præcana fa-
Ingenium mirata viri *g* Mæotia Pubes (cratis,
Tempora velabant sertis. Nunc mitior (heu!)
Infælix vates, Scythiæ Mavortia tellus,
Quàm tua Roma, tibi. Patriæ, Tu, pestis inultæ
Pessima, Carnificumq; trium sævissime, Cæsar,
Quæ Rota, quæ tenebræ, quæ diris torva Megæ-
Te colubris armata manet? Te devovet omnis(ra
Posteritas. At, Tu, stirps ingeniosa *h* Parentum
Tot *i* Trabeatorum, sedes meriture quietas,

De Ponto Lib. 4. Eleg. 14.

g *Gens mea Peligni, regióq, domestica Sulmo*
Non potuit nostris lenior esse malis:
Tempora sacratâ mea sunt velata coronâ,
Publicus invito quam favor imposuit.

Lib. 4. Eleg. 8.

h *Cèu genus excutias, Equites ab origine primâ*
Usq; per innumeros inveniemur avos.

i *Trabea olim Regum, deindè proprium Equestris Ordinis insigne esse cœpit. Suetonius in Domitiano.* Equites Romani trabeati, & cum hastis militaribus præcederent. *Tacitus Annal. lib* 3. Trabeati Equites.

Nec

Nec *k* buſtum lugubre, tuam nec proteret Urnam
Sarmatici rude pondus equi; nec bellicus Iſtri
Accola terrebit Manes; ſed juſtior Orbis
Æternùm lachrimans ſacram venerabitur Um-
(bram.

l At jam Sarmaticos Æmi de vertice Mavors
Pacatos aſpexit agros, & pectore toto
Intumuit; Turcáſq ſuos, ſævóſq, Gelonos
Immittit totos armato turbine campos,
Et ſacra barbaricis Divûm penetralia flammis
Vertere, & innocuos arvis auferre Colonos.
Nunc arces, vallúmq; petit miſeranda Juventus,
Tardigradiq, ſenes repunt: ſed mœnibus ipſis
Nulla fides: Muros, obſeſſaq; clauſtra pererrat
Hoſtis, & invalidæ frangit munimina portæ.
Machina, perq; domos, tonitrus imitata Deorum,
Sæva boat, turreſq; ac alta cacumina ſternit.
Et globus immanis (vaſto qui plurima ventre
Ferrea tela capit) ſe tollit in aëra motu
Obliquo, occultum ſervans in funera pondus,

De Ponto. Lib. 1. Eleg. 3.

k *Nèc malè compoſitos (ut ſcilicèt Exule dignum)*
Biſtonii cineres ungula pulſet equi:
Et nè (ſi ſupereſt aliquis poſt funera ſenſus)
Terreat ut Manes Sarmatis umbra meos.

l *Turcæ iterùm Anno 1675, Poloniam invadunt.*

Flammivomámq; trahens caudam; delapſus ab (auris
Jam cadit, horrendumq; ſonans, ſua viſcera
Omnia inopino tollens obſtantia flatu. (rumpit,
m Planicies inculta jacet, cui proxima denſis
Surgit ſylva comis, longis incidua ſeclis:
Alitibus pergrata domus, ſedeſq; cruentis
Opportuna lupis, & cæco accommoda Marti.
Hùc, Rex magne, jubes tacitis incedere ſignis
Mille viros, turaſq; procùl latuiſſe per umbras.
Quas tua promeruit, Ductor, prudentia (laudes?
Quæ longè ventura videt, quæ tempus amicum
Fraudibus, ac varias armorum intelligit artes.
Quas laudes tua cura vigil, quæ proſpicit omnes
Anteveniq; dolos? Tua quas induſtria, certas
Quæ ſcribit fato leges, ac imperat aſtris?
Extulerat cœlo pexos Aurora capillos,
Turcarum cùm Miles ovans, de montibus altis
Lætiùs in mediam Martis deſcendit arenam,
Et tremulos undavit agros. Nunc Cornua (raucum
Flexa boant, jaculatque globos nova Machina (Vulnus,

m *Auguſti* 30. 1675. *Non procùl à Leopoli in Podoliæ Poloni pugnavêrunt contra Turcos & Tartaros: Ubi Rex Poloniæ cum* 4000, *Hoſtium* 60000 *vicit, profligavitq;.*

Machina

Machina flammivomo longè metuenda metallo.
Ac simul egrederis, Regum fortissime, castris,
Alloquerisq; tuas positas ex ordine turmas:
Vos belli patiens, parvôq; assueta Juventus,
Qui totiès mecum duris sudâstis in armis,
Et totiès hostes fudistis Marte catervas,
Macti animis, ac jam totas componite vires
Ad magnum virtutis opus. Nunc fortibus esse
Expedit: In solis restat fiducia dextris.
Nos Numen, nos Fama vocat. Jam credite totus,
Credite, Christiadûm nos anxius aspicit Orbis.
Religio nos sacra jubet; Nos excitat omnes
Libertas: Nec me reddent discrimina Vobis
Dissimilem: Fortuna Ducem, Regémq; perfelis
Æquabit vestris. Jàm nùne prorumpite fortes!
Victorem sperate Deum! Dux adsis, Jesu!
Dixerat. Horrendo strepuêrunt Classica cantu,
Et tuba terrificis fregit stridoribus auras;
Ac animis, irisq; novis a Principe sumptis,
Miles atrox firmo gressu procurrit in hostas.
Quùm subitò Caurus, frontem, crinemq; procellis
Hispidus, ac, noctì stridentes concolor alas,
Eurus, & insanis velatus tempora nimbis,
Increbuit Boreas: Omnes glomerantur in unum,
Et rapidi verrunt immani turbine campos
Sarmaticos: Mòx Threicius (mirabile dictu)
Irati incumbunt signis: Tum grandine dirâ,
Ac nive perculsos infestant undiq; Turcas,

Et propria emissum redigunt in viscera plumbū.
O Princeps dilecte Polo! Tibi militat Ipse
Omnipotens; Cœlíq; suis Exercitus armis
Exsequitur tua jussa lubens. Hinc sæcula discant
Cœlicolas curare Pios; ac omnia justo
Ordine, non cæco volvi mortalia casu.
Thracius iratis instaurat prælia Divis,
Degenerésq; jubet bellum renovare catervas:
Et contra exiguis metuendus proruit alis
Sarmata (non illi numerus, sed bellica virtus)
Unanimo sternens nisu, & concordibus ausis
Threicios: Ac jam, tacitis egressa tenebris,
Prorumpit clamore Cohors, dùm sylva sonoris
Horrescit perculsa tubis, latúsq; remugit
Campus, & attonitæ reboant ululatibus auræ.
Jámq; armataManus, nùnc eminùs alite plumbo,
Non expectatis nùnc cominùs acrior hastis
Percutit Odrysios. Illi superósq; siniſtros,
Fatáq;, &, inceptæ damnantes omina pugnæ,
Terga dabant; nec jam innumeris confidere tur-
Audebant, celeres per amica silentia noctis (mis
Corripuêre viam. Claris latratibus acti,
Sic fugiunt pavidi trepidata per avia Cervi.
Nunc belli cecidêre minæ, nunc Luna senescens
Palluit; Invictos iterùm Pax alma Polonos
Respicit, & vulgi resonant per compita plausus:
Grata Ceres, discincta sinus, sua Regna revisit,
Ac ager humano gaudet manſuescere cultu:

Par-

Parnaſſi delubra patent, Lauróq; Sorores
Accingunt meliore comas, ac Delphica rupes
Panditur, & ſacri revireſcit gloria Luci.
Phœbus, Jö, placidi mutato cardine Cœli,
Largior irriguis almum jubar ingerit herbis;
Nec ferus inviſâ contundit grandine terras
Scorpios altrices; plenæ nec Aquarius Urnæ
Prodigus, hybernos fundit cum ſrigore nimbos.
Et vota æthereo certant humana favori:
Sauromatûm gens tota adiit, feſtóq; tumultu
Implet agros, implétq; vias: Jàm templa relucent,
Totáq; ſacratis Panchaia ſunditur aris.
Et ſpargunt celeres pueri, teneræq; puellæ
Flore ſolum, tellúſq; novos miratur amictus.
Jámq; triumphales cinctus diademate crines,
Rex, vehereris equis, ſuperantibus alite curſu
Et Zephyrum, & Scythicas niveo candore prui-
Hi pictos rapiunt currus; Hi mitia Pacis (nas.
Ornamenta gerunt; Hi barbara tela Gelonûm,
Et captas Orientis opes, & tegmina Thracum.
Pone ſubit Miles, bombardarúmq; meatus,
Emeritæq; virent vernanti fronde ſariſſæ.
Stipantur populo Proceres, & plebe Senatus;
Stipantur cum prole patres; vultúſq; ſerenos
Ductoris genetrix cupidis oſtendit alumnis.
Nec mora; confuſæ lacerabant aëra voces;
Cœlorum convexa ſonant, Soliúmq; Tonantis
Innumeræ petiêre preces. Aut qualitèr olim,

Quùm

Quùm geminus trepidò fulgent Exercitus agro,
Nondùm collatis fremitus ferit æthera signis:
Aut, Quùm Cæsareos vidisset Roma triumphos,
Intonuit votis Capitolî immobile Saxum,
Et Tyber è Thuscis canum caput extulit antris.
Maxime Ductorum, Tibi nunc Regalis imago
Europæ occurrit; tandèm àc sic voce profatur.
* Ipsa, triumphati Pars Augustissima mundi,
Armorum, Legúmq; Parens, celeberrima Nutrix
Herorum, innumeris olìm decorata trophæis
Regina, in qualem defluxi debilis Umbram,
Ex quo Gens patrios Turcarum exosa Triones,
Caucaseâsq; nives, Ligurum trajecta carinis
Phryxæi per salsa freti (cèu Fata vocabant,
Ceu gravis ira Deûm) passim vestigia fixit
Threicio funesta solo; dum Græcia luget (nis.
Tonsa comas, gravibus religatáq; membra cate-
Vos, O Christiadûm Proceres! Quid mutua (prosint
Jurgia, & insanæ ductæ per sæcula rixæ?
Quid Cœli, salsiq; minas, & torrida flammis (bo,
Littora, magnanimo jamdudùm inventa Colum-
Aut Boreæ glaciale fretum, vèl inhospita Zem- (blæ
Saxa, vel horrendos membris immanibus Ursos

* *Europa hortatur Principes Christianos ad recuperandum Orientis Imperium.*

Quæri-

Quæritis? En Urbes Asiæ, campiq; feraces,
Et Byzantini portus, ac atria Regis,
Ac Peluſiaci præpinguia prata Canopi
Non longis adeunda viis. Vos jugera raptæ
Pannoniæ; vos Thracis agri; vos Dacia mæſto
Imploret miſeranda ſono: Nunc Creta ſolutis
Fata gemit non æqua comis, & Græcia ſupplex
Auxiliatrices vocat ad ſua vulnera dextras.
Chriſtiadûm jam ſigna Duces, jam Martia campis
Caſtra movent; jam devicti convallibus Æmi
Germanas Aquilas, miſtimq; micantia cerno
Lilia, Flandriacis nuper metuenda triumphis,
Lilia, trajecto dudùm minitantia Rheno.
Jam Tarteſſiacæ Regnator maximus oræ
Aurea Cæſareis adjungit vellera ſignis:
Tu quoq; Sarmatici, Rector fortiſſime, Sceptri
Pugnaces Litavos, facileſq; in bella Polonos
Ire jubes: Gothicæ turmæ, Cimbræq; Phalanges
Accelerant, ſocioſq; vocant in fœdera Moſchos.
Nec non magnanimos invicta Britannia Scotos,
Cambrorúmq; manus, turmaſq; feracis Jernæ
Urget ovans, rubraſq Cruces, & carbaſa pandit:
Bellaces Morini, patriaſq; oblita paludes
Gens Batavûm toto certatim littore claſſem
Deducunt; Jamq; Hadriaci Regina profundi
Vela maritato tendit fluitantia ponto;

Mitra-

Mitratuſq; Pater (Romæ cui ſumma poteſtas
Tradita, & Auſoniæ moderatrix cura Cathedræ)
Italiæq; Duces ſelecto milite complent,
Armataſq; addunt proras. Nunc cærula verrunt
Unanimæ Phryxæa rates: Nùnc mœnia Thracum
Pulſa gemunt; nunc Biſtonii tremit Aula Tyranni,
Ferratis concuſſa globis. Potuêre carinæ
Imperio monſtrare viam. Nec Roma fuiſſet
Terrarum domitrix, Pœnas ni preſſerat oras
Puppibus, & tumidi perſtrinxerat oſtia Nili,
Fregerat ác Briticas roſtris audacibus undas.
Ite Duces? veſtris concurrunt Numina votis:
Eoas penetrate plagas, frænate ſuperbum
Boſpheron, & priſcas longè tranſcurrite metas.
Sín (quod Fata vetent!) tantis Fortuna tri-
(umphis
Durior invideat, noſtriſq; ſeverior annis
Tam lætos neget ire dies, iterùmq; recuſet
Chriſtiadûm junctis Hellen ferveſcere caſtris;
Tu, ſuperûm auxiliis fretus, Tu ſuſcipe ſolus
(Namq; potes, ſolus) Tu Rex fortiſſime, ſacrum
Suſcipe Martis opus; per inhoſpita Regna Ty-
(ranni
Duc, age, victrices tremefacta per Arva Phalanges:
Fige triumphatis vexilla minacia muris,
Et rape barbaricas Turcarum fronte Tiaras.

FINIS.